

ne u muzejima i galerijama. S tom svrhom organizirat će se interni tečaj na kojem se će zainteresirani praktično upoznati s principima rada mikrokomputera, osnovama programiranja u programskom jeziku »Basic« i osnovnim mogućnostima primjene komputera u muzeju i svakoj zbirci posebno. Na taj način će se stručni radnici Muzeja revolucije naroda Hrvatske moći lakše i brže uključiti u izgradnju i primjenu budućeg informacionog sistema u okviru projekta klasifikacije i dokumentacije muzejskih i galerijskih predmeta u SR Hrvatskoj.

Predviđeno je korištenje mikrokomputera u poslovima propagande i administracije.

Organizirat će se datoteka korisnika usluga muzeja i davalaca usluga koje koristi muzej. Zahvaljujući mogućnostima procesiranja i obrade teksta, moguće je voditi korespondenciju i službene dopise muzeja sa strankama. Bitno je pojednostavljeno i umnožavanje cirkularnih dopisa.

Za potrebe propagande bit će formiran adresar koji će se moći ažurirati. Ukoliko se ukaže potreba, moguće je voditi i vršiti određene poslove i obrade za potrebe računovodstva muzeja koristeći uglavnom već gotove pakete programa.

Uz povećanje memorije moguće je izgraditi mali informacioni sistem za potrebe vođenja i korištenja interne stručne biblioteke muzeja koja sada broji oko 2000 naslova i stalno se po punjava.

Očigledno je da su mogućnosti za korištenje mikrokomputera u muzejima i galerijama velike i rezultati mogu biti vrlo korisni. Tehnološko-tehnička revolucija sve je prisutnija uvim područjima društvenog života. Stoga će i u muzejskoj djelatnosti upotreba komputera biti nužna.

ABSTRACT

Microcomputers in the Museum of the Revolution of the People of Croatia

A. Purić

The museum has purchased a microcomputer type Commodore 67 together with a printer. It intends to use it for public relations and administration purposes. A daily printout for the users of the facilities of the museum will be issued, as well as a directory for public relations. A smaller information system will be programmed especially for the museum's specialized library.

Arheologija za ljubitelje teatra

Slobodan Valović

Narodni muzej,
Kraljevo

Često se, kao jedan od vodećih problema u muzeološkoj praksi, javlja pitanje broja posetilaca određenim tematskim izložbama ili — još češće — pobuđivanje interesa onog dela javnosti kome poseta muzejima ne spada pod stavku planiranja slobodnog vremena.

Sve je češća pojava da se ljudi opredeljuju za jedan ili drugi vid kulturnih manifestacija, budući da opterećeni životnim ritmom moderne svakodnevnice imaju sve manje vremena za brojne kulturne manifestacije koje vrlo često teku paralelno na nekoliko različitih punktova u jednom gradu.

Rešavanju jednog takvog problema pristupljeno je u metropolama, kako u nas tako i u inozemstvu, pa nisu retki primeri da su prostorije banaka i drugih institucija čisto poslovnog karaktera, postale domaćini malih galerija ili čak numizmatičkih kabineta, gde povremene tematske izložbe poprimaju karakter jednog dela svakodnevnog radnog ambijenta.

Rukovodeći se jednom takvom idejom — da članovima svog kolektiva kao i brojnoj publici, pruži mogućnost da u trenucima predaha između dva čina pozorišnih predstava napusti svet teatra i u mislima pođe put prošlosti, uprava amaterskog pozorišta »14. oktobar« u Kraljevu, iskoristila je velike adaptacione radove pozorišne kuće i našla odgovarajući kutak u kome je smeštena nevelika vitrina namenjena ljubiteljima starina.

Internim dogovorom s Narodnim muzejom u Kraljevu bilo je predviđeno da se ovaj prostor iskoristi kao izložbeni punkt manjih tematskih celina koje bi obuhvatale izbor eksponata iz bogatih zbirki Narodnog muzeja.

I zaista. U vremenu od oktobra 1983. do oktobra 1984. godine jedna ovakva zamisao pokazala se potpuno opravdanom. U navedenom periodu arheološko odeljenje Narodnog muzeja u Kraljevu prikazalo je tri kamernе izložbe pod nazivima: *Ratina — Divlje Polje, vinčansko naselje kod Kraljeva, Srednjovekovno oruđe i oružje, i Uspomene iz rimskog perioda I — IV v.* Ukoliko treba suditi prema broju prodatih ulaznica za pozorišne predstave koje su davane u toku trajanja ovih izložbi, tada se broj posetilaca koji je imao prilike da vidi

oko stotinu odabranih i prikazanih muzejskih eksponata kreće oko 10.000. Normalno je da je započeta saradnja ukazala i na neke probleme koji se u ovakvim prilikama mogu javiti. Tu se na prvom mestu podrazumeva pitanje sigurnosti izloženih eksponata pa je, na predlog uprave Pozorišta, inače veoma plodna saradnja morala biti privremeno obustavljena do onog trenutka kada se bude postavilo odgovarajuće obezbeđenje izložbene vitrine — odnosno dok ne budu postavljene potrebni sigurnosni uređaji koji su — po oceni uprave Pozorišta — zbog uslova rada kao takvi neophodni. Bez obzira na to, možemo smatrati da je ovako započeta delatnost u mnogome doprinela povezivanju na polju kulture u Kraljevu kao i popularizaciji arheologije kao nauke o spostvenim korenima i poreklu.

ABSTRACT

Archaeology for theatre-goers

S. Valović

During 1983/84 the Department of archaeology in the National Museum in Kraljevo organized several exhibitions on the premises of the amateur theatre in Kraljevo. This is a new form of collaboration between cultural institutions in the town.

Novootvorena Zbirka umjetnina u okviru samostana Sv. Dominika u Trogiru

Josip Miliša

Muzej grada Trogira,
Trogir

Odnedavno Trogir je bogatiji za još jednu kulturnu instituciju. U sklopu samostana sv. Dominika u Trogiru otvorena je 25. X. 1984. god. ZBIRKA UMJETNINA, kao stalna postava — izložba. Tom veoma vrijednom zbirkom Trogir će obogatiti svoju kulturnu ponudu osobito za vrijeme turističke sezone. U zbirci su izloženi predmeti liturgijske upotrebe u zlatu i srebru domaćih i stranih autora, veći broj slika poznatih i nepoznatih autora na platnu, staklu i drvu a ima i kipova. Među brojnim umjetničkim slikama ističe se POLIPTIH poznatog domaćeg majstora Blaža Jurjeva —

Trogiranina. Slike i ostali umjetnički predmeti potječu uglavnom počev od 15. stoljeća. Sačuvani u trogirskim crkvama i samostanima, bit će dostupni zainteresiranoj javnosti. Ova akcija trogirskih dominikanaca zaslužuje pohvalu jer su oni isključivo o svom trošku uredili prostor i osigurali sredstva za troškove postave zbirke. Na otvaranju izložbe govorili su akademik dr Cvito Fisković i dr Ivo Babić. Cvito Fisković je govorio o izložnim umjetničkim predmetima a Ivo Babić govorio o povijesti dominikanskog samostana u Trogiru i posebno o povijesti zapadnog dijela Trogira (Pasike). Prema sačuvanim dokumentima, taj samostan potječe iz 13. stoljeća. Svečanom otvaranju zbirke, pored uzvanika iz Reda dominikanaca, prisustvovali su i predstavnici kulturnog života Trogira i Splita. Zbirku je postavio prof. Davor Domančić, direktor Zavoda za zaštitu spomenika kulture Split sa svojim suradnicima. Zbirka će biti otvorena svakog dana od 9 do 12 i od 17 do 19 sati. Još je preostalo da se pripremi katalog za tu umjetničku zbirku.

ABSTRACT

Newly open Collection of fine arts in the Monastery of St. Dominique in Trogir

J. Miliša

A permanent collection of fine arts was opened in the Monastery of St. Dominique in Trogir, at the end of 1984. Liturgical objects created by local and foreign artists such as paintings and sculpture with sacral themes from the beginning of the 15th century and later, are displayed. The Institute for the Protection of Cultural Monuments in Zadar provided assistance with the installation of the display.

Doktori muzeologije

Antun Bauer

Zagreb

Nakon prvog doktora muzeologije u Jugoslaviji, dra Vlade Horvata, koji je prošle godine promoviran u Ljubljani, dobili smo ove godine još tri doktora muzeologije. Na Katedri za muzeologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani doktorirali su mr

Duško Otašević, mr Duško Kojović i Milan Vranić.

Dizertacija mra Duška Otaševića — Muzej revolucije BiH, Sarajevo — obrađuje temu *Memorijalni muzeji novije historije*. Aktualna tema naše suvremene muzeologije i još više aktualna tema stvarne muzejske djelatnosti kojoj je stručna muzeološka obrada ove problematike jedna prioritarna potreba. Otašević je iscrpno koristio svjetsku stručnu literaturu za analizu rezultata i iskustava u toj tematici i sam studijski prošao memorijalne muzeje i u drugim zemljama. Muzeološka analiza rezultata u našoj suvremenoj muzejskoj problematici memorijala s tematikom novije historije značajan je doprinos za suvremenu stručnu muzeološku izgradnju naših muzejskih ustanova koje su orijentirane na ovu specifičnu tematiku naše novije historije. Bilo bi vrijedno i potrebno objaviti ovu dizertaciju barem u opsegu u kojem bi značila vrijedan oslonac za ovu tematiku u našoj suvremenoj muzejskoj djelatnosti. Ovoj našoj muzejskoj problematici je stručna muzeološka literatura možda i najviše potrebna.

Drugi doktorat, dizertacija mra Duška Kojovića — Muzej revolucije BiH, Sarajevo — obrađuje temu *Muzeji revolucije — muzeji novije historije*. Tema koja je već niz godina jedna od najaktualnijih tema naše muzejske djelatnosti o kojoj se na mnogim simpozijima raspravljalo i polemiziralo. Mr Kojović koristio je — za kritičku muzeološku ocjenu — svu domaću i stranu stručnu literaturu koja je u širokom rasponu tretirala ovu tematiku iz raznih aspekata, te iskustva ovih muzeja u zemlji i svijetu. Rezimiranjem svih ovih problema i tema vezanih za muzeje revolucije, muzeje i zbirke novije historije, stručnom i kritički danom muzeološkom ocjenom ove tematike, ocjenom strukture i zadataka svakog od naših muzeja s analognom tematikom dana je koncepcija muzeja revolucije kao muzeja novije historije. Naučno obrađena tema imat će neminovno značajan utjecaj za daljnju izgradnju naših muzeja revolucije i muzejskih zbirki ove tematike u kompleksnim muzejima kao što su muzeji novije historije.

U kolegijalnom nastavku diskusija na teme dizertacije Otaševića i Kojovića dane su korisne inicijative za daljnju obradu niza aktualnih tema koje bi u našoj suvremenoj muzeologiji bile značajni doprinos za unapređenje muzejske službe i djelatnosti.

Fizička kultura i sport u Vojvodini u projektu muzejske ekspozicije, dizertacija

Milana Vranića — Muzej Vojvodine, Novi Sad, je potpuno nova tema i u našoj suvremenoj muzeološkoj tematici je tim značajnija što već postoje konkretni uvjeti za njezinu muzeološki fundiranu realizaciju.

Ova dizertacija je u stvari projekt i priručnik sa stručno i naučno obrađenom problematikom za realizaciju Muzeja fizičke kulture i sporta u Vojvodini, a time sigurno i poticaj za realizaciju postojećih analognih muzeja u Zagrebu i Beogradu.

U obradi je još nekoliko dizertacija s aktualnom muzeološkom tematikom pa možemo, još u toku ove godine, očekivati i nove doktore muzeologije. Rezimirajući problematiku ovih dizertacija — kao osnova za doktorate naučne discipline muzeologije — koje su značajan prilog suvremenoj aktualnoj problematici naše muzeologije i muzejske djelatnosti, moramo izraziti priznanje Katedri za muzeologiju Filozofskog fakulteta u Ljubljani i profesoru dru Sergeju Vrišeru, nosiocu ove katedre. Ovi doktorati su naučno obrađenim i ocijenjenim temama dali doprinos koji je od velikog značenja za izgradnju i afirmaciju muzeologije kao naučne discipline i za unapređenje muzejske službe i djelatnost na bazi naučno fundiranih traktata.

ABSTRACT

Doctors of museology

A. Bauer

Three new doctoral dissertations in the field of museology have been awarded by the Department of Museology at the »Edvard Kardelj« University in Ljubljana. The author gives a short survey of the subject matter of the dissertations, and indicates their contribution to the development of museology in Yugoslavia. These dissertations are: Dušan Otašević, »Memorial Museums of Recent History«, Dušan Kojović, »Museums of Revolution-Museums of Recent History«, and Milan Vranić, »Physical Education and Sport in Vojvodina in Museum Projects«.